Sosyal Bilgiler Ö?retmeni Adaylar?na Yönelik Tart??mal? Konular Ölçe?inin Geli?tirilmesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Bilgiler Ö?retmeni Adaylar?na Yönelik Tart??mal? Konular Ölçe?inin Geli?tirilmesi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30618

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu ölçek, **Sosyal Bilgiler Ö?retmeni Adaylar?n?n**, e?itim ortamlar?nda kar??la??labilecek **tart??mal? konulara** (controversial issues) ve bu konular?n ö?retimine yönelik bak?? aç?lar?n?, tutumlar?n? ve mesleki yeterlik alg?lar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, yüksek düzeyde geçerlik ve güvenirlik kan?tlar? sunan, 6 alt boyuttan ve toplam 38 maddeden olu?an bir yap?ya sahiptir. Çal??ma, ö?retmen adaylar?n?n pedagojik yakla??mlar?n? de?erlendirmede önemli bir araç sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Tart??mal? konular, **sosyal bilgiler e?itimi**, ö?retmen adaylar?, tutum ölçe?i, mesleki kazan?m, **geçerlik**, **güvenirlik**.

Yazarlar

Bülent Alagöz

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **Sosyal Bilgiler Ö?retmeni Adaylar?n?n**, e?itim müfredat?nda yer alan veya toplumsal gündemi me?gul eden tart??mal? konulara yönelik pedagojik yakla??mlar?n?, bu konular? s?n?fta ele alma konusundaki tutumlar?n? ve ilgili yöntem seçme becerilerini belirlemek için standart ve bilimsel bir ölçme arac? olu?turmakt?r. Bu geli?tirme çal??mas?, ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n bu kritik alandaki ihtiyaçlar?n? desteklemeyi hedeflemektedir.

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n tart??ma süreçlerine kat?l?m, sorgulama hakk?na verdikleri de?er, mesleki geli?im alg?lar? ve zorlu konularla ba?a ç?kma stratejileri gibi farkl? boyutlardaki yeterliklerini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirme imkan? sunmaktad?r.

Yap?

Sosyal Bilgiler Ö?retmeni Adaylar?na Yönelik Tart??mal? Konular Ölçe?i, ö?retmen adaylar?n?n tart??mal? konulara dair alg? ve yeterliklerini ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Ölçek toplam 38 maddeden ve alt? farkl? boyuttan olu?maktad?r. Bu boyutlar, ö?retmen aday?n?n hem ki?isel tutumunu hem de mesleki yeterli?ini de?erlendirmektedir.

Ölçe?in alt boyutlar?, tart??ma süreçlerine bak?? aç?lar?ndan, ö?rencilere tan?nan sorgulama haklar?na, bu konular?n ö?retiminden elde edilen mesleki kazan?mlara kadar geni? bir yelpazeyi kapsamaktad?r. Bu yap?, ö?retmen adaylar?n?n ele?tirel dü?ünme ve demokratik e?itim de?erlerini ne ölçüde benimsediklerini ortaya koymaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap? **geçerlili?ini** belirlemek amac?yla kapsaml? istatistiksel analizler kullan?lm??t?r. ?lk a?amada, ölçe?in faktör yap?s?n? ortaya ç?karmak için **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) uygulanm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak beklenen alt? boyutlu yap?s?n? desteklemi?tir.

AFA ile elde edilen boyutlar?n yap?sal uygunlu?u ve do?rulu?u, ikinci a?amada **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?larak yeniden de?erlendirilmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in 6 alt boyuttan olu?an modelinin veriyle uyumlu oldu?unu ve dolay?s?yla yap? geçerlili?inin sa?land???n? göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in zamana kar?? tutarl?l???n? ölçmek için test-tekrar test yöntemi kullan?lm??t?r. Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in test-tekrar test güvenirlik katsay?s? oldukça yüksek bir de?er olan .93 olarak hesaplanm??t?r. Bu yüksek katsay?, ölçe?in ölçtü?ü yap?y? farkl? zamanlarda uyguland???nda tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla yüksek düzeyde güvenirli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme sürecinde, madde seçimi ve boyutland?rma a?amalar?nda iki a?amal? bir faktör analizi yakla??m? benimsenmi?tir. Ba?lang?çta, ölçe?in alt?nda yatan faktör yap?s?n? belirlemek amac?yla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) gerçekle?tirilmi?tir. AFA, ölçe?in 6 alt boyuta ayr?ld???n? ortaya koymu?tur.

Daha sonra, bu 6 faktörlü yap?n?n teorik beklentilerle ve gerçek veri ile ne ölçüde uyum sa?lad???n? test etmek için **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, modelin iyi bir uyum sergiledi?ini teyit ederek, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü sa?lamla?t?rm??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme

Format: 6 alt boyut ve 38 madde. Derecelendirme 5'li **Likert Ölçe?i** (1=kesinlikle kat?lm?yorum - 5=kesinlikle kat?l?yorum).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmen Adaylar?

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencileri (Ö?retmenlik e?itimi alan)

Popülasyon Detaylar?: Sosyal Bilgiler Ö?retmenli?i lisans programlar?nda ö?renim gören **ö?retmen adaylar?**.

Test Metodolojisi: Psikometrik özelliklerinin belirlenmesi için Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizleri ile test-tekrar test güvenirlik çal??mas? kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Tart??ma tutumu, sorgulama hakk?, mesleki yeterlik, ö?renme yöntemleri, **Likert ölçe?i**, psikometrik özellikler, e?itim psikolojisi.

Yazar Bilgileri

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresi: balagoz@gantep.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bülent Alagöz, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Çal??man?n yap?ld??? döneme ait bilgi).

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

?zinler ve Ücretler: Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?l?: Ölçe?in geli?tirildi?i çal??ma 2014 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

Referanslar

Alagöz, B. (2014). Sosyal Bilgiler Ö?retmeni Adaylar?na Yönelik Tart??mal? Konular Ölçe?inin Geli?tirilmesi : Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergis*i, *13*(3), 735-766. Makalenin orijinal ba?lant?s?: jss.gantep.edu.tr.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: sosyal-bilgiler-ogretmeni-adaylarina-yonelik-tartismali-konular-olceginin-gelistirilmesi-toad.pdf

Sosyal Bilgiler Ö?retmeni Adaylar?na Yönelik Tart??mal? Konular Ölçe?i

ARABPSYCHOLOGY.COM

Maddeleri

Ölçek toplam 6 alt boyut ve 38 maddeden olu?maktad?r:

Tart??ma ve Tart??mal? Konulara Bak?? Aç?s? (9 madde): Tart??mal? konular hakk?nda yap?lan tart??malar, toplumsal konulara ili?kin daha fazla bilgiye ula?mada bana yard?m eder.
Tart??ma ve Sorgulama Hakk? (8 madde): Dü?üncenin varl?k ko?ulu, kendisi de?il, kar??t görü?lerdir.
Mesleki Kazan?m (8 madde): Dü?üncenin varl?k ko?ulu, kendisi de?il, kar??t görü?lerdir.
Tart??maya Yönelik Tutum (7 madde): Tart??mal? konular?n tart???lmas?, politik problemlerin fark?nda olmama ve bu konular?n ö?retimi hakk?nda beceri ve deneyim kazanmama katk?da bulunur.
Soru ve Sorunlara Yönelik Tutum (3 madde): Görü?lerimi özgürce aç?klarsam, kar??la?t???m bütün sorunlara korkusuzca yakla??r?m.
Ö?retmenin Yöntem Seçme Becerisi (2 madde): Ö?retmenler, ö?rencilerin bir ?eyi "ke?fetmelerine" yard?m etme konusunda özgür olmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM